

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/76/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124376431
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6124376431.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členiek senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Miriam Štillovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX, a C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky: D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXX/XX, H., a otca: I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. J. XXX/XX, H., zastúpeného právnou zástupkyňou JUDr. Idu Cabanovou, advokátkou, so sídlom Mičinská cesta 35, Banská Bystrica, o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného voči maloletým deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/80/2024-166 zo dňa 04.04.2025, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I., ktorým bol návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom zamietnutý a v závislom výroku III. o trovách prvoinštančného konania **p o t v r d u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom zamietol. Výrokom II. návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom zamietol. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol výrokom III. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na dňa 19.09.2024 podaný návrh matky, ktorým sa domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti, celkovo na sumu 660 Eur mesačne, a jeho odôvodnenie, na dňa 28.10.2024 doručený návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti, ktorý bol pôvodne zapísaný pod sp. zn. 38P/101/2024 a jeho odôvodnenie.

3. Okresný súd uznesením č. k. 38P/80/2024-50 zo dňa 30.10.2024 konanie vedené pod sp. zn. 38P/80/2024 a konanie vedené pod sp. zn. 38P/101/2024 spojil na spoločné konanie.

4. Okresný súd poukázal na vykonané dokazovanie na nariadenom pojednávaní vyjadreniami rodičov maloletých detí, právnej zástupkyne otca, kolízneho opatrovníka, Správami opatrovníka maloletých detí zo dňa 14.10.2024, 06.11.2024, obsahom informatívneho stretnutia rodičov konaného dňa 19.11.2024, otcom doručenými listinnými dôkazmi, údajmi z výpisu zo živnostenského registra, lustráciu v katastri nehnuteľností, stanoviskami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 30.09.2024 a 17.03.2025, Vyjadrením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici zo dňa 02.10.2024, Oznámením Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica, zo dňa 04.10.2024,

oznámením zamestnávateľa otca K., F., zamestnávateľa matky, opatrovaneckým spisom maloletých detí sp. zn. 32P/70/2019 a za aplikácie § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 3, § 75 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

5. Naposledy bolo o vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/70/2019-138 zo dňa 18.08.2020, ktorým súd schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, pričom maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej B. výživným vo výške 180 Eur mesačne a na maloletého C. výživným vo výške 150 Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.08.2020.

6. Vo všeobecnosti okresný súd poukázal na vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, kritériá pre zmenu súdom stanoveného výživného a zistil, že od poslednej úpravy výživného uplynulo takmer X rokov. Maloletá B. mala v čase posledného rozhodnutia X rokov, navštevovala materskú školu, v ktorej sa uhrádzalo mesačne školské a stravné spolu v sume 50 Eur, uhrádzal sa poplatok ZRŠ 15 Eur a polročne sa zakupoval hygienický balíček v sume 30 Eur, nemala žiadnu platenú záujmovú činnosť, bola vedená v očnej ambulancii, nosila okuliare, za ktoré bola uhradená suma 100 Eur. V súvislosti s návštevou alergologickej ambulancie maloletej boli ročné výdavky na zakupovanie sprejov 20 Eur.

Maloletý C. v čase posledného rozhodnutia mal X rokov, navštevoval materskú školu, v ktorej sa mesačne uhrádzalo stravné a školné spolu v sume 50 Eur, ročne sa uhrádzal poplatok ZRŠ 15 Eur, polročne sa zakupoval hygienický balíček v sume 20 – 30 Eur. Nemal žiadnu platenú záujmovú činnosť a nebol vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii.

Maloleté deti bývali s matkou v rodinnom dome u starej matky maloletých detí, ktorej matka prispievala na bývanie sumou 60 Eur, tiež sa podieľala na výdavkoch na stravu, hygienické potreby a zakupovaní pevného paliva.

Otec maloletých detí bol jediným konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti K. B. A., F. F. L. E., ktorá podľa oznámenia daňového úradu za rok 2019 dosiahla výsledok hospodárenia 566,82 Eur. Obchodná činnosť sa venovala stavebnej činnosti. Otec svoj príjem vyčíslil na sumu 700 – 1000 Eur netto. Matka maloletých detí odo dňa 01.08.2020 bola zamestnaná ako hlavný kuchár v Materskej škole M.. Do 31.07.2020 pracovala v Domove dôchodcov a v domove sociálnych služieb A., kde dosiahla čistý mesačný príjem vo výške 644,44 Eur. Ani jeden z rodičov nemal inú vyživovaciu povinnosť.

7. Okresný súd skonštatoval, že v súčasnosti sú maloleté deti vekovo staršie. Maloletá B. má XX rokov, je žiačkou 4. ročníka základnej školy, maloletý C. má X rokov a je žiakom 2. ročníka základnej školy. Obe maloleté deti chodia na klavír. Matka s deťmi býva v rodinnom dome starej matky.

Matka je v súčasnosti zamestnaná v spoločnosti N. B. F., jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 03/2024 do 09/2024 predstavuje sumu 953,27 Eur a daňový bonus, ktorý si uplatnila za uvedené obdobie predstavuje priemerne mesačne sumu 267,13 Eur. Priemerný čistý mesačný príjem matky za obdobie od 10/2024 do 02/2025 predstavuje sumu 1.211,69 Eur a daňový bonus za toto obdobie predstavuje priemerne mesačne sumu 248 Eur. Na každé maloleté dieťa poberá zvlášť rodinné prídavky vo výške 60 Eur mesačne.

Výdavky matky predstavujú mesačne 700 Eur splátky pôžičiek, poistenie so sporením pre maloletú B. 22,30 Eur, pre maloletého C. 22,80 Eur, poistenie matky 32 Eur, 100 Eur inkaso, PHM do práce 200 Eur, na stravu v domácnosti minie na tri osoby 400 Eur, má výdavky na lieky proti alergii 13 Eur, za komunálny odpad hradí 32 Eur na osobu za rok, palivové drevo ju stojí 500 Eur ročne. Je vlastníčkou motorového vozidla ŠKODA OCTAVIA 5E, iné hnuiteľné veci vyššej hodnoty nevlastní. Inú vyživovaciu povinnosť matka nemá.

Matka pred okresným súdom vyjadrila výdavky na maloleté deti, pričom okresný súd ustálil nevyhnutné výdavky na maloletú B. v sume 262,98 Eur, ktoré pozostávajú: strava v škole 30 Eur - pomerne na mesiac 2,50 Eur, školská družina 9 Eur mesačne, ZRPŠ 16 Eur ročne – pomerne na mesiac 1,33 Eur, školské pomôcky 100 Eur ročne – pomerne na mesiac 8,33 Eur, ZUŠ 100 Eur ročne – pomerne na mesiac 8,33 Eur, hygiena a drogéria 20 Eur mesačne, lieky a vitamíny 4 Eur mesačne, oblečenie a obuv 500 Eur ročne – pomerne na mesiac 42 Eur, mobil 17,50 Eur mesačne, okuliare 200 Eur raz za dva roky – priemerne na mesiac 8,33 Eur, škola v prírode 100 Eur – pomerne na mesiac 8,33 Eur, strava v domácnosti (uhrádza matka spolu 400 Eur mesačne) – pomerne na maloletú 33,33 Eur.

Nevyhnutné výdavky na maloletého C. okresný súd ustálil v sume 272,82 Eur, ktoré pozostávajú: strava v škole 30 Eur – pomerne na mesiac 1,33 Eur, triedny fond 3 Eur mesačne, klavír 100 Eur ročne – pomerne na mesiac 8,33 Eur, školské pomôcky 100 Eur ročne – pomerne na mesiac 8,33 Eur, oblečenie

a obuv 500 Eur ročne – pomerne na mesiac 42 Eur, hygiena a drogéria 15 Eur mesačne, lieky a vitamíny 20 Eur mesačne, aktivity v škole 10 Eur mesačne, mobil 17,50 Eur mesačne, plávanie 30 Eur – pomerne na mesiac 2,5 Eur, strava v domácnosti pomerne na maloletého 133,33 Eur mesačne, spolu mesačné výdavky približne v sume 272,82 Eur.

Prihliadol aj na to, že matka za maloleté deti musí uhrádzať ročný komunálny poplatok za odvoz odpadu (2,67 Eur/mesačne/osoba), hradí obom maloletým deťom poistenie (22,30 Eur a 22,80 Eur), má výdavky v súvislosti s bývaním – 100 Eur inkaso (33,33 Eur/mesiac/osoba), uhrádza náklady na palivové drevo vo výške 500 Eur ročne (13,89 Eur/mesiac/osoba), teda navyše pomerné náklady na každé z maloletých detí predstavujú sumu cca 73 Eur mesačne.

8. Otec maloletých detí v súčasnosti nie je zamestnaný, ukončil živnostenské podnikanie ku dňu 31.12.2024. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X-II. zo dňa 06.02.2025 mal okresný súd za preukázané, že je invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X - I. zo dňa 06.02.2025 bol otcovi od 21.01.2025 priznaný invalidný dôchodok vo výške 172,80 Eur. Z početných lekárskejších správ (ambulantných správ) predložených do konania otcovi, mal za preukázané, že otcovi bol diagnostikovaný Iný diabetes mellitus (cukrovka), akútna pankreatitída, závislosť na alkohole, otec tiež utrpel zlomeninu hrudných stavcov, prekonal epileptický záchvat a tiež si podvrtol koleno. Lieči sa v neurologickej ambulancii, bol niekoľkokrát hospitalizovaný na psychiatrickej klinike z dôvodu jeho závislosti na alkohole. Otec má príjem v súčasnosti len z invalidného dôchodku, z ktorého uhrádza výživné na maloleté deti vo výške 100 Eur mesačne, mobil vo výške 40 Eur, zdravotné poistenie 32 Eur, pričom všetky ostatné jeho výdavky platí za neho jeho matka. Má stredné odborné vzdelanie - stavebnú priemyslovku, venoval sa pozemnému a dopravnému staviteľstvu, má skúsenosti aj s prácou čašníka a krupiera. Býva v rodinnom dome so svojimi rodičmi. Inú vyživovaciu povinnosť otec nemá.

9. Okresný súd skonštatoval, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom uplynula doba takmer piatich rokov, nastala zmena pomerov tak na strane maloletých detí, ako aj na strane ich rodičov. Maloleté deti sú vekovo staršie, prešli z materskej školy na základnú školu, maloletá B. má XX rokov, maloletý C. má X rokov, čo malo za následok aj zvýšenie ich odôvodnených výdavkov.

10. K návrhu matky na zvýšenie výživného okresný súd uviedol, že došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí v súvislosti s ich vyšším vekom, s ktorým sú spojené vyššie požiadavky na ich celkové zaopatrenie, ktoré skutočnosti by za iných okolností odôvodňovali zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom.

11. Zdôraznil, že pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti nevychádzal len z odôvodnených potrieb maloletých detí, ale musel vychádzať aj z možností, schopností, majetkových pomerov oboch rodičov, pričom konštatoval, že k zmene pomerov došlo tak na strane matky ako aj otca.

12. Okresný súd mal za preukázané, že príjem matky v čase posledného rozhodnutia súdu, ktorý predstavoval sumu vo výške 644,44 Eur sa zvýšil, keď v súčasnosti je takmer dvojnásobný, a tento predstavuje priemerne za obdobie od 10/2024 do 02/2025 sumu 1.211,69 Eur. Uplatňuje si daňový bonus na maloleté deti a poberá prídavky spolu vo výške 120 Eur mesačne, pričom aj táto pomoc zo strany štátu má slúžiť na pokrytie výdavkov na maloleté deti. Hoci matka na informatívnom stretnutí rodičov uvádzala, že od januára 2025 má dôjsť k zníženiu daňového bonusu, tak okresnému súdu z verejne dostupných zdrojov vyplývalo, že výška daňového bonusu a aj výška prídavku na maloleté dieťa sa od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti zvýšili (daňový bonus na dieťa do 6 rokov predstavoval v roku 2020 sumu 45,44 Eur a na dieťa vo veku od 6 rokov sumu 22,72 Eur, príspevok na dieťa predstavoval v roku 2020 sumu 24,95 Eur).

13. Nestotožnil sa však okresný súd s argumentáciou otca, že by matka mala prispievať rovnakými finančnými prostriedkami na výživu maloletých detí ako otec, ktorá zásada nevyplýva zo žiadneho ustanovenia Zákona o rodine. Uviedol, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, najmä poskytovaním osobnej starostlivosti o maloleté deti, s ktorou jej otec nepomáha, matku v tomto smere nijako neodbreňuje, s deťmi sa nestretáva, čo by sa malo odzrkadliť na výške vyživovacej povinnosti. Pokiaľ otec tvrdil, že matka mu bráni v stretávaní sa s deťmi, tak toto tvrdenie nebolo preukázané.

14. Okresný súd mal za preukázané, že otec je invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom v čase posledného rozhodnutia nebol invalidný, podnikal v oblasti stavebníctva a dosahoval mesačný príjem vo výške 700 – 1.000 Eur netto. V súčasnosti je otec poberateľom len invalidného dôchodku vo výške 172,80 Eur, preto konštatoval zmenu pomerov aj na jeho strane.

Pokiaľ otec návrh na zníženie vyživovacej povinnosti odôvodňoval nepriaznivým zdravotným stavom, tak v konaní bolo preukázané, že nepriaznivý zdravotný stav otec skutočne má, avšak aj z predložených ambulantných správ bolo zrejmé, že má problém so závislosťou na alkohole, čo má negatívny dopad aj na ďalšie jeho diagnózy. Okresný súd nespochybnil, že závislosť na alkohole je vážne ochorenie, avšak považoval za otáznu, či otec robil a robí všetko pre to, aby sa tejto závislosti zbavil, keď ako vyplývalo z predložených ambulantných správ, na kontroly chodí sporadicky a farmakoterapia nie je pravidelná. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u otca predstavuje 50 %, a teda je stále v jeho možnostiach a schopnostiach, aby si našiel adekvátne zamestnanie, ktoré by zvládol vykonávať aj vzhľadom na svoje diagnózy. Podľa okresného súdu otec by mal vyvinúť maximálnu snahu zabezpečiť si vyšší príjem, keďže v súčasnosti je jeho jediným príjmom invalidný dôchodok, a to tak, aby mal dostatočné finančné prostriedky na plnenie svojej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom a nemusel sa v tomto smere spoliehať na pomoc rodičov. Nakoniec aj sám otec na pojednávaní deklaroval, že do budúcnosti chce pracovať.

15. Vzhľadom na zvýšenie príjmu matky od posledného rozhodnutia súdu, zvýšenie daňového bonusu na maloleté deti, prídavku na maloleté deti, zistené celkové výdavky na maloleté deti a aktuálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, okresný súd návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom zamietol.

16. Návrhu otca na zníženie výživného podľa okresného súdu takisto, ako návrhu matky na zvýšenie výživného, nebolo možné vyhovieť, keďže je v možnostiach a schopnostiach otca, aby aj vzhľadom na svoj zdravotný stav dosahoval dostatočný príjem na to, aby mohol uhrádzať výživné v zmysle posledného súdneho rozhodnutia. Preto návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom ako nedôvodný zamietol.

17. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im vznikli v konaní sami.

18. Proti tomuto rozsudku, a to výroku, ktorým bol zamietnutý návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloleté deti, v zákonnej lehote podala odvolanie matka. S rozhodnutím okresného súdu nesúhlasila. Uviedla, že otec maloletých sa úmyselne dával hospitalizovať s rôznymi vymyslenými zdravotnými problémami, aby získal zdravotné záznamy a schválili mu invalidný dôchodok. Pri jeho hospitalizáciách a návštevách u lekára bol väčšinou pod vplyvom alkoholu, čo je zaznamenané aj v lekárskejších správach. Po rokoch si v tejto situácii zmenil aj všeobecného lekára, čo je aj jeden z dôkazov, že jeho invalidný dôchodok bol vybavený s jeho vymyslenými, doslova simulujúcimi zdravotnými problémami. Pravidelne požíva alkohol, zavolá si záchrannú službu, kde sa odvolá, akože na fyzické bolesti, v niektorých prípadoch si vymyslí stavy psychického pôvodu a príde aj policajná hliadka. Otca maloletých doteraz na nič vážne neoperovali, aj keď vždy tvrdil, že ho operácie čakajú. Má vedomosť a je to aj podložené fotkami na sociálnych sieťach, že otec maloletých funguje ako zdravý chlap, má priateľku, s ktorou sa stihol zasnúbiť, jeho zdravotný stav mu dovoľuje ísť si so známymi opekať do prírody, kde požíva aj alkohol. Na sociálnych sieťach je zverejnený, ako chodí známym píliť drevo, teda tým sám prezrádza, že vie a vládze aj manuálne pracovať, kde na informačných stretnutiach hral divadlo, že sa nemôže fyzicky namáhať a pracovať. Uviedla, že otca pozná, vie čoho je schopný, a kým nepodala žiadosť na zvýšenie výživného, dovtedy nepoberal dávku v hmotnej núdzi, nepokúšal sa vybaviť invalidný dôchodok. Podľa matky môže pracovať, keď vládze mať vzťah, intímny život a požívať alkohol. Jeho jediná skutočná diagnóza je, že je závislý na alkohole, čo si spôsobuje vedome sám, a na túto okolnosť by nemal byť braný ohľad. Zvýšenie vyživovacej povinnosti po piatich rokoch je pre matku a deti potrebné, s maloletými funguje doslova každý mesiac iba ona. Od roku 2020 sa zvýšili náklady na živobytie, fungovanie s maloletými, keď jej zostali spotrebné úvery po otcovi maloletých detí. Matka pracuje na krátky, dlhý týždeň v zamestnaní a vzhľadom k tomu, že je sama a C. chce začať navštevovať spoločenské tance, uvažuje o zmene zamestnania, aby sa deťom mohla viac venovať, tým bude jej príjem nižší, keďže nebude mať príplatky za víkendy. Na pojednávaní bol jej príjem spriemerovaný na 1.200 Eur, čo bolo s daňovým bonusom, ešte kým bol vyšší, po novom je to 100 Eur na dieťa.

V priemerovaní jej príjmu sa odrazili aj tri nové príplatky, pričom je otázne, či sa splnia stanovené plány, ak ostane v aktuálnom zamestnaní, ktoré si nemôže dovoliť zatiaľ zmeniť. Jej momentálny príjem je výrazne pohyblivý, kde v jeden mesiac mala 800 Eur bez daňového bonusu. Nepovažovala za správne, aby sa daňový bonus bral ako nástroj voči nej, a preto nemá nárok na zvýšenie výživného. Pokiaľ jej bolo vytknuté, že od roku 2020 sa zvýšil prídavok na deti, tak ani ten pri náraste cien nie je dostačujúci. Otec maloletých detí nemá žiadne výdavky, má vybavený osobný bankrot. Podľa matky suma 666 Eur po piatich rokoch na dve deti nie je vysoká, keď to rozráta na deň v mesiaci je to 11 Eur na dve deti a na jedno dieťa 5,50 Eur. Ďalším z dôvodov, prečo je potrebné zvýšiť vyživovaciu povinnosť, je, že matka si nemôže z finančných dôvodov dovoliť ísť na PN, OČR, ani po operačnom zákroku u nej a u maloletej. Otec maloletých bol po súdnom pojednávaní vypovedať na polícii pre dlžnú sumu výživného, vyjadril sa, že si ide obnoviť živnosť a začať pracovať. Okresný súd prepočítal náklady na jedno dieťa, a to 360 Eur a 352 Eur, čo zodpovedá vyššej sume. Kolízny opatrovník s návrhom na zvýšenie súhlasil, a preto mala za to, že by sa malo prikloniť na stranu maloletých detí a nie prihladať na otca, ktorý nechce pracovať.

19. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 07.05.2025, bolo odvolanie matky doručené kolíznemu opatrovníkovi a otcovi prostredníctvom zástupcu s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní písomne vyjadriť.

20. Kolízny opatrovník vo vyjadrení (č.l. 192 spisu) odporučil rozsudok okresného súdu v prvej časti výroku prehodnotiť, výživné zvýšiť, nakoľko návrh bol podaný dôvodne a druhú časť výroku, ktorým bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý, potvrdiť.

21. K doručenému odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec prostredníctvom právnej zástupkyne. Uviedol, že voči rozsudku sa neodvolal s tým, že si bude hľadať prácu, ktorá by bola pre jeho zdravotný stav prijateľná a mohol ju vykonávať. V súčasnej dobe matka maloletých poberá od štátu náhradné výživné, otec jej k tomuto výživnému zasiela mesačne 100 Eur, iné finančné prostriedky nemá. V roku 2020, keď bolo naposledy určované výživné, bol živnostník a pracoval ako stavebný robotník. Po zistení ochorenia, ktoré uvádzal, bol viackrát hospitalizovaný a liečený. Nemal žiadny príjem, až v roku 2024 po odvolaní mu Sociálna poisťovňa priznala čiastočný invalidný dôchodok v sume 170 Eur, z čoho platí 100 Eur matke na výživné maloletým deťom a 70 Eur má pre svoju potrebu. Matka poberá prídavky na dve deti a daňový bonus. Otec maloletých detí už rok svoje deti nevidel, deti otcovi sem-tam zatelefonujú, a to len pre to, že im matka prikáže, aby pýtali peniaze. Matka sa nevyjadruje o otcovi pred deťmi pekne. Keď rodičia maloletých spolu bývali, tak otec prerobil stavebne celý dom, ktorého výlučnou vlastníčkou je matka, ako aj vlastníčkou osobného motorového vozidla, ktoré si zakúpila na splátky. Otec od roku 2022 čelí viacerým vážnym zdravotným komplikáciám, je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku vo výške 50 %, čaká ho operácia kolena, bol opakovane hospitalizovaný pre glykemické záchvaty a chronickú pankreatitídu, ktoré zdravotné ťažkosti mu neumožňujú riadne vykonávať zárobkovú činnosť. Žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorí ho podporujú po finančnej a psychickej stránke, jeho situáciu zhoršujú opakované psychické nátlaky zo strany bývalej partnerky. Zvýraznil, že jeho zdravotné a psychické problémy sa zintenzívnili po ukončení vzťahu s bývalou partnerkou, čo žiadal zohľadniť. To, čo píše matka maloletých detí, považoval za klamstvo, osočovanie. Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny.

22. Postupom okresného súdu, a to podľa pokynu zo dňa 20.05.2025, bolo vyjadrenie otca doručené matke a kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou sa vyjadriť, vyjadrenie kolízneho opatrovníka bolo doručené matke a otcovi s možnosťou sa vyjadriť.

23. Matka vo vyjadrení (č.l. 210 spisu) zotrvala na podanom návrhu, s rozsudkom okresného súdu nesúhlasila. Obsah vyjadrenia otca považovala za v absolútnom rozpore s realitou. Nie je vlastníčkou domu a zo strany otca neprebehla žiadna úprava. Ostatné vyjadrenia považovala za vymyslené, ku ktorým sa nebude vyjadrovať. Mala za to, že otec je práceschopný, funguje s novou partnerkou, financie má na alkohol, aj ho naďalej požíva. Jeho matka je tiež práceschopná, je zamestnaná na tri zmeny a nevidí najmenší dôvod, aby mu nepomáhala s vyživovacou povinnosťou, keďže jej matka jej tiež pomáha so všetkým, a to aj s dennodennou starostlivosťou o deti.

24. Postupom okresného súdu, a to podľa pokynu zo dňa 05.06.2025, bolo vyjadrenie matky doručené na vedomie otcovi prostredníctvom zástupcu, kolíznemu opatrovníkovi.

25. Do momentu konania a rozhodovania krajským súdom ďalšie podania nenasledovali.

26. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou, a to matkou maloletých detí, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, posúdil rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I. za aplikácie ust. § 65, § 66, § 67 CMP a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovanie ust. § 219 ods. 1, 3 CSP bol rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I. v spojení so závislým výrokom III. o trovách prvoinštančného konania potvrdený ako v týchto výrokoch vecne správne rozhodnutie v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

27. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie podané matkou maloletých detí bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 15CoP/76/2025-227 zo dňa 21.11.2025, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 21.11.2025 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

28. Predmetom konania na súde prvej inštancie pod sp. zn. 38P/80/2024 bol návrh matky na zvýšenie výživného a návrh otca na zníženie výživného.

29. Za rešpektovania ust. § 65, § 66 CMP krajský súd uvádza, že základom pre jeho konanie bolo odvolanie podané matkou proti rozsudku okresného súdu vo výroku I., ktorým bol návrh matky na zvýšenie výživného zamietnutý.

30. Vzhľadom na to, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý, nebol napadnutý opravným prostriedkom, nestal sa predmetom odvolacieho prieskumu a odvolací súd ani nezistil vecnú nesprávnosť tohto odvolaním nenapadnutého výroku.

31. Podstatou odvolania podaného matkou maloletých detí bolo namietanie, že zvýšenie výživného po piatich rokoch je potrebné. Podľa matky okresným súdom neboli dostatočne posúdené možnosti a schopnosti otca maloletých, pretože v schopnostiach a možnostiach otca je platiť zvýšené výživné, ak si za svoj zdravotný stav môže sám, požívaním alkoholu, a preto by malo byť vychádzané z tohto, koľko vie z potencionálneho hľadiska zarobiť. Matka maloletých súčasne nepovažovala za správne, ak bolo prihladané na ňou poberaný daňový bonus a zvýšenie sumy prídavku na deti.

32. Primárne krajský súd uvádza, že okresný súd v dostatočnom a potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie k tomu, aby mohol posúdiť zmenu pomerov na strane maloletých detí ako oprávnených osôb a na strane jej rodičov, ktorí sú povinnými osobami pri plnení vyživovacej povinnosti voči maloletým. Okresný súd na základe riadneho a dostatočne vykonaného dokazovania zistil skutkový stav veci v akceptovateľnom rozsahu a z tohto skutkového stavu veci zisteného okresným súdom vychádzal aj odvolací súd. Dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom a jeho vyhodnotenie postupom podľa Čl. 10 CMP v spojení s § 191 CSP považoval za dostačujúce pre rozhodnutie k výroku I., preto ani odvolací súd nezistil dôvod k zopakovaniu alebo doplneniu dokazovania, a týmto postupom nedošlo k porušeniu práva matky maloletých detí na spravodlivý proces. Krajský súd k výroku I. napadnutého rozsudku okresného súdu a k odôvodneniu viažucemu sa k tomuto výroku, keď bol návrh matky na zvýšenie výživného zamietnutý, konštatuje vecnú správnosť rozhodnutia, ako aj dostatočné odôvodnenie.

33. Matka maloletých detí sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného, ktoré naposledy bolo určené rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/70/2019-138 zo dňa 18.08.2020, ktorým súd schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, podľa ktorej sa o.i. otec zaviazal prispievať na výživu maloletej B. výživným vo výške 180 Eur mesačne a na maloleteho C. výživným vo výške 150 Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.08.2020.

34. Krajský súd vo všeobecnosti uvádza, že zmena súdneho rozhodnutia je prípustná z dôvodov zmeny pomerov podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Zmenou pomerov treba rozumieť zmenu okolností, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výživného v čase vydania súdneho rozhodnutia (alebo dohody rodičov). Okresný súd dôsledne aplikoval ust. § 78 ods. 1, 3, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti B. a C. vyhodnocoval zmenu pomerov oproti poslednému súdnemu rozhodnutiu. Súčasne vecne správne zohľadnil dve zákonné kritériá pre rozhodnutie o výživnom, resp. o zvýšení výživného, a to 1/ odôvodnené potreby oprávnených maloletých detí a 2/ schopnosti, možnosti povinného – otca maloletých detí.

35. Krajský súd uvádza, že relevantnosť zmeny okresný súd zisťoval porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v pripojenom spisovom materiáli vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu.

36. Z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP k výroku I. napadnutého rozsudku okresného súdu, a k tomuto výrokom viažucemu sa odôvodneniu krajský súd uvádza, že okresný súd dôsledne vyhodnocoval zmenu pomerov oproti poslednému súdnemu rozhodnutiu v odsekoch 28. až 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

37. K zvýrazneniu vecnej správnosti rozsudku okresného súdu v napadnutom výroku I. za aplikácie ust. § 387 ods. 3 druhá veta CSP subsidiárne aplikovateľného v zmysle § 2 ods. 1 CMP krajský súd k odvolacím dôvodom matky maloletých detí uvádza, že neboli opodstatnené, pretože odôvodnene okresný súd skonštatoval, že nielen na strane detí i na strane rodičov došlo zmene pomerov, ktorá však nedala základ na zvýšenie vyživovacej povinnosti otcovi maloletých detí.

38. Odvolací súd konštatuje, že východisko, na ktorom založil prvoinštančný súd svoje rozhodnutie, t.j. porovnanie pomerov v čase predchádzajúcej úpravy vyživovacej povinnosti s aktuálnou situáciou dotknutých subjektov, ako i následné pomenovanie/označenie okolností, dôsledky ktorých predstavujú relevantnú zmenu určujúcich pomerov je správne. Nadväzne sa odvolací súd stotožnil aj s vyhodnotením okolností na strane detí i rodičov, pričom určujúcim a opodstatneným je však záver prvoinštančného súdu, že vzájomný účinok zistených zmien pomerov sa kompenzuje/vyrovnáva. Inými slovami, pri porovnaní zákonných kritérií je súd oprávnený vysloviť záver, že určitému nárastu výdavkov na strane jednej môže zodpovedať pokles príjmu na strane druhej, čo v konečnom dôsledku (ako tomu je i v súdnej veci) môže viesť k záveru o zachovaní výšky vyživovacej povinnosti.

39. Od posledného rozhodnutia súdu o vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom uplynula doba X rokov. Maloletá B. i maloletý C. prešli z materskej školy na základnú školu, t.j. z objektívneho hľadiska uplynutia času, s pribúdajúcim vekom maloletých nastal nárast ich životných potrieb. V čase posledného súdneho rozhodnutia maloletá B. mala X rokov, v súčasnosti je staršia, má XX rokov a navštevuje základnú školu a maloletý C. mal X roky, navštevoval materskú školu, má už X rokov a navštevuje rovnako základnú školu (k času rozhodovania okresného súdu). Vecne správne postupoval okresný súd, pokiaľ potreby maloletých detí uvádzané matkou podrobil prieskumu ich odôvodnenosti a v odseku 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku v špecifikácii vyjadril, ktoré vyhodnotil za odôvodnené, a tieto predstavovali na mal. B. sumu 262,98 Eur, na mal. C. sumu 272,82 Eur, ku ktorým sumám zohľadnil na každé z maloletých detí aj sumu 73 Eur.

40. Okresný súd vecne správne odôvodnenosť výdavkov maloletých detí posudzoval aj vo vzťahu k zmene pomerov na strane oboch rodičov. V odseku 32. odôvodnenia rozsudku dospel k vecne správne záveru, že priemerný mesačný príjem matky sa od posledného rozhodnutia, kedy predstavoval sumu 644,44 Eur, zvýšil na sumu 1.211,69 Eur netto. Neobstojí námietka matky, že okresný súd vyhodnotil uplatnenie daňového bonusu v jej neprospech, ak bolo vychádzané z údajov potvrdenia na čl. 150) spisu, t.j. príjmu netto (t.z. bez daňového bonusu).

41. Vo vzťahu k druhej podmienke zákonného kritéria zmeny vyživovacej povinnosti otca (§ 78 ods. 1, § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine), a to k schopnostiam, možnostiam povinného rodiča – otca maloletých, nepochybne odôvodnené potreby maloletých detí sú ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Vo všeobecnosti je rozhodovacou činnosťou už ustálené, že odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú determinovanénosťami a schopnosťami povinného rodiča. Pri (ne)zvýšení

vyživovacej povinnosti otcovi maloletých detí okresný súd vecne správne prihliadol z tohto dôvodu aj na zistené pomery na strane otca ako povinného rodiča, a tieto vyhodnotil oproti poslednému súdному rozhodnutiu (odsek 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku), ak oproti pôvodnému rozhodnutiu, kedy dosahoval príjem z podnikania v stavebníctve vo výške 700-1.000 Eur, sa jeho mesačný príjem znížil, a to z dôvodu poberania invalidného dôchodku na sumu 172,80 Eur, pri určenej miere poklesu vykonávať zárobkovú činnosť o 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Z takto ustáleného stavu bolo nepochybné, že v pomeroch otca došlo k negatívnej zmene, v dôsledku jeho nepriaznivého zdravotného stavu. Okresný súd túto (negatívnu) zmenu v pomeroch otca vzal do úvahy, neprehliadol/neignoroval však aj skutočnosť, že otec má problém so závislosťou na alkohole (čo ochorenie je a ku ktorému sa pridružujú ďalšie diagnózy), pričom nevyvíja dostatočné úsilie k tomu, aby sa tohto ochorenia zbavil, a preto nevychádzal len z reálneho príjmu, ktorý otec aktuálne dosahuje, t.j. z výšky invalidného dôchodku. Za tohto zisteného stavu okresný súd za dodržania zákonných kritérií pre určovanie výšky výživného vzájomný účinok zistených zmien u maloletých detí porovnal so zmenami v pomeroch povinného rodiča a konštatoval, že určitému nárastu výdavkov na strane jednej (maloleté deti) zodpovedal pokles príjmu otca, čo v konečnom dôsledku viedlo k správneému záveru o zachovaní výšky vyživovacej povinnosti (podľa súdom schválenej rodičovskej dohody).

42. Odvolací súd ani v minimálnej miere nespochybňuje situáciu u maloletých detí a ani to, ako bolo konštatované okresným súdom v odseku 32. odôvodnenia, že osobná starostlivosť o maloleté deti je výlučne na matke, že otec matke v starostlivosti nepomáha, neodbrementeňuje ju. Považuje však za potrebné poznamenať, že obe zásadné kritériá pre určenie vyživovacej povinnosti, t.j. možnosti a schopnosti výživou povinnej osoby (v súdnej veci otca) a odôvodnené potreby výživou oprávnených osôb (maloleté deti) sú „právne“ rovnocenné a je potrebné vykladať ich vo vzájomnej súvislosti/korelácii. Z tohto pohľadu platí, že aj odôvodnené potreby výživou oprávnených osôb sú obmedzené/určované tým, akou mierou dokáže výživou povinná osoba, resp. je v jej možnostiach uvedené potreby pokryť. Inými slovami, výživné môže byť stanovené len v takom rozsahu, ktorý zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom výživou povinnej osoby, hoci odôvodnené potreby výživou oprávnených detí môžu byť aj vyššie.

43. Na základe vyššie uvedených zhodnotení dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o vyživovacej povinnosti, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil a odvolací súd nenašiel dôvod na odklon od správnych záverov súdu prvej inštancie. Odvolateľka v podanom odvolaní neuviedla také relevantné skutočnosti, ktoré by mohli viesť k zrušeniu, resp. k zmene rozhodnutia v napadnutej časti. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. a v závislom výroku III. o trovách prvoinštančného konania ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

44. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody pre iné rozhodnutie o týchto trovách.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.